

Interview met mevrouw Boskamp, leerkracht op het vmbo. Zij is verantwoordelijk voor de beroepskeuzetest en contactpersoon voor de opdracht van De Delta Driehoek.

Wat is de belangrijkste reden om de test te digitaliseren?

We gebruiken nu nog een vragenlijst op papier die moet worden ingevuld. Als we die willen veranderen, moeten we het Word-document aanpassen en alles opnieuw printen. Dat is niet alleen veel werk en veel papier, maar ook erg lastig om bij de klant te krijgen.

Bij de klant krijgen? Worden de testen niet alleen bij jullie op school gebruikt?

Nee, wij maken de testen voor De Delta Driehoek. Dat is een vereniging van 17 vmbo-scholen in de regio.

De test worden op papier verspreid? Waarom niet per e-mail?

Dat hebben we eerder wel gedaan, maar dat werkte toch niet goed. Scholen passen soms de test aan, wat het verwerken van de antwoorden erg lastig maakt.

Als de testen als Word-document worden verspreid, maar als pdf dan?

Dat hebben we ook geprobeerd. Er zijn scholen die gewoon de inhoud in Word copy-pasten en het dan alsnog aanpassen.

Wat wordt er dan aangepast, waarom is dat erg?

Soms wordt er een antwoord veranderd of toegevoegd. Heel soms gebeurt dat zelfs met een vraag, dat er ineens een vraag bij staat. En dat is niet de bedoeling. De vragen en antwoorden vullen elkaar aan. Alle mogelijke antwoorden hebben een bepaalde wegging, en soms is die afhankelijk van de vraag.

Het zijn meerkeuzevragen?

Ja, alleen maar. Antwoorden op open vragen zijn moeilijk te kwantificeren. Sowieso willen we dat ook automatiseren. Als het verspreiden en invullen van de vragen digitaal gaat, willen we ook graag het verwerken ervan automatiseren.

Hoe gaat dat dan, dat kwantificeren?

Alle mogelijke antwoorden hebben een bepaald gewicht en horen bij een bepaalde categorie. Wanneer dat antwoord wordt gekozen, wordt dat gewicht als het ware bij die categorie opgeteld. Dat optellen gebeurt nu nog met de hand, maar dat kan natuurlijk ook met de computer.

En zijn alle antwoorden uniek, of staan sommige antwoorden bij meerdere vragen?

Nee hoor, die zijn niet uniek. De vragen zijn voornamelijk variaties op "Wat vind je het leukst?". En de antwoorden zijn dan bijvoorbeeld timmeren, lezen, kleuren en sporten. Bij een andere vraag wordt dan dat timmeren bijvoorbeeld vergeleken met schilderen, tuinieren en zwemmen.

Staan alle vragen vast, of leidt het geven van een bepaald antwoord naar een specifieke vervolgvraag?

Dan wilden we eerst wel, maar het lukt ons nog niet om daar een eenduidige set regels voor te bedenken. Nu kijken we eigenlijk gewoon welke categorie de meeste punten verdient. We vergelijken bijvoorbeeld iets creatiefs met typische handenarbeid en dat weer met iets sportiefs of iets waar veel denkwerk bij komt kijken. En dat allemaal weer in gradaties. Iemand kan wel vinden dat hij sportief is, maar in de praktijk toch liever een middagje klust, dan meedoet aan de

marathon van Amsterdam... Je kunt "sporten" wel vergelijken met "klussen" en "leren", maar niet met "een legpuzzel maken" of "een eindje wandelen".

De test bestaat dus uit vragen waar een aantal antwoorden aan zijn gekoppeld?

Ja.

En dat zijn altijd evenveel vragen en evenveel antwoorden?

Eh, bijna. Het aantal vragen staat niet echt vast. Vorig jaar waren het er zeven- of achtentwintig, nu zijn het er maar zestien. We werken wel altijd met vier mogelijke antwoorden per vraag, dat staat dus wel vast.

Hoe wordt het resultaat van de test bepaald?

We werken met vast omschreven categorieën bij de antwoorden, waar allemaal een gewicht aanhangt. Zo scoort voetballen hoog op samenwerken en hoog op buiten zijn, dus betrekkelijk laag op "alleen werken" en "binnen zijn". Een categorie is altijd een schaal. "Binnen" is immers het tegenovergestelde van "buiten".

Door bij verschillende vragen die antwoorden te steeds anders combineren, krijgen we uiteindelijk een beeld wat op dit moment het beste bij de leerling past.

En die categorieën, dat wordt uitgedrukt in cijfers?

Ja, in een waarde van 1 tot 5. Dat binnen-buiten bijvoorbeeld; Iedere keer als een vraag wordt gesteld waarbij de leerling moet kiezen tussen dingen binnen of buiten doen, krijgt hij dus een lage of juist wat hogere score.

Overigens heeft het niet echt iets met een score te maken hè. Er is geen goed of slecht. Het is een manier om de zaken meetbaar te maken, meer niet.

Dus niet elk antwoord heeft een waarde bij elke categorie?

Eigenlijk wel, maar niet zo nadrukkelijk. Standaard of neutraal is 3. Binnen of buiten heeft niets te maken met alleen of juist samen willen werken. Dus bij antwoorden waarbij bepaalde categorieën niet van belang zijn, krijgt die categorie de waarde 3, het gemiddelde. Na een test kun je dus zeggen dat het gemiddelde het aantal vragen maal 3 is. Dat geldt voor alle categorieën. Heb je veel "binnen-antwoorden" gegeven, heb je daar dus veel enen en tweeën op gekregen, waardoor je op de schaal binnen-buiten onder het gemiddelde uitkomt. En dat is dit geval dus een indicatie dat je liever binnen werkt.

Als voetbal tussen antwoorden als lezen, kleuren en handwerken staat, is het de enige buitensport én de enige teamsport. Misschien houdt de leerling helemaal niet van samenwerken, maar wil hij wel graag buiten zijn. Door dan voetballen te kiezen, geeft hij dan niet onterecht aan dat hij graag samenwerkt?

Dan heb je het over twee verschillende vragen waar, waar beide het antwoord "voetballen" bij staat. Dat maakt het ook twee verschillende antwoorden. Beide hebben dan wel hetzelfde tekstje op het scherm, maar aan de achterkant zijn dat twee verschillende vragen met verschillende gewichten per categorie. Ik zal je een overzicht doen van de categorieën die we nu gebruiken. Je ziet dat daarin ook terug.

Bij het samenstellen van de test, kun je dus niet zomaar elk antwoord aan elke vraag plakken.

Dat is helemaal correct. Misschien dat we daar later nog iets voor bedenken, maar voorlopig blijft dat mensenwerk.